

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 9. prosince 2024

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

STAŇ SE SUPERDIALEKTOLOGEM PODRUHÉ: MISE OPĚT POSÍLÁ ŠKOLÁKY ZACHRÁNIT NÁŘEČÍ

Oblíbená školní soutěž Staň se superdialektologem je zpět! Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR znovu vyzývá žáky a žákyně základních a středních škol, aby se stali „superhrdiny“ dialektologie a pomohli dokumentovat jazykové bohatství regionů České republiky. „Agenti“ či „agentky“ ve věku 10–19 let se do projektu mohou zapojit do konce dubna 2025, stačí jim k tomu mobil nebo diktafon.

Cílem druhého ročníku soutěže je stejně jako u prvního propojit mladou generaci s jazykovou historií, a tím zachránit nářečí a uchovat je pro budoucí generace. Žáci základních a středních škol budou nahrávat rozhovory se svými prarodiči, sousedy nebo známými ideálně ve věku 60+. Mladí superdialektologové tak pomohou jazykovědcům v mapování současného stavu mluvené češtiny.

„Do minulého ročníku se přihlásilo 64 superdialektologů z 21 škol. Sešlo se nám 114 nahrávek a jejich celková stopáž dosáhla 27 hodin 6 minut 25 sekund,“ vypočítává Marta Šimečková z Ústavu pro jazyk český AV ČR.

Superhrdinou se čmelákem po boku

Maskotem druhého ročníku superdialektologické mise je čmelák neboli čmelda, čmoldán, medulák, mumel, brundibár, brunčák či bunk. Převzal štafetu po berušce, odhlasovali si ho sami školáci. Letošní ročník je navíc tematicky zaměřený: rozhovory by se měly dotýkat tématu stravování, vaření a pečení.

Do soutěže se mohou zapojit jednotlivci ve věku 10–19 let, malé skupiny i celé třídy. K dokumentaci stačí mobilní telefon se záznamníkem nebo diktafon. Nahrávky musí mít délku minimálně 10 minut a zasílají se prostřednictvím formuláře dostupného na www.jamap.cz/aktivity do 30. dubna 2025.

Na nejlepší „agenty“ čekají hodnotné odměny, například velké komiksové balíčky nebo knižní série *Malý princ* v pěti různých nářečních překladech.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Nářeční mapa z minulého ročníku

Za pomoci školáků, jejich učitelů, rodičů a nahraných mluvčích vznikla zvuková Mapa ligy superdialektologů, která byla veřejnosti představena během slavnostního vyhlášení výsledků prvního ročníku. Dostupná je na webu www.jamap.cz/supermapa, slouží všem zájemcům o nářečí českého jazyka a může pomoci i při výuce češtiny na školách. Nahrávky z druhého ročníku superdialektologické mise ji doplní.

Projekt Staň se superdialektologem umožňuje zachytit rozmanitost českého jazyka, která se postupně vytrácí. Spolupracuje na něm kromě Ústavu pro jazyk český AV ČR také Vysoké učení technické v Brně a Univerzita Palackého v Olomouci, nově se zapojil Historický ústav AV ČR. Akce je součástí projektu NAKI III, podporovaného Ministerstvem kultury ČR.

Podrobné informace včetně soutěžních podmínek jsou k dispozici na stránkách www.jamap.cz/aktivity.

Více informací:

Mgr. Marta Šimečková, Ph.D.

Ústav pro jazyk český AV ČR

simeckova@ujc.cas.cz

+420 775 397 427

JE POTŘEBA ZACHRÁNIT ČESKÁ NÁŘEČÍ A UCHOVAT JE PRO BUDOUCÍ GENERACE

**STAŇ SE
SUPERHRDINOU
DIALEKTOLOGEM**

OBJEKT MISE: ČESKÁ NÁŘEČÍ

ZÍSKEJ VÝHRU PRO SEBE I PRO CELOU TŘÍDU

JAKÉ VÝRAZY SE POUŽÍVALÍ V NÁŘEČÍCH PRO ČMELÁKA?
ČMEL, ČMELDA, ČMOLDÁN, MEDÁK, MEDULÁK, MUMEL, VOŠÁK, VČELÁK,
BRUMBÁR, BRUNDIBÁR, BRUNČÁK, BZUČÁK, BUNK, ...
NEBO ČMELÁKOVÍ ŘÍKÁŠ JINAK?

URČENO PRO MLADÉ ODVÁŽLIVCE VE VĚKU 10-19 LET